

ABC FOR FORELDREKONTAKTAR

Forord

Å bruke tid på skulegangen til barna er ei svært god investering. Det er viktig for barnet å sjå at foreldra interesserer seg for skulen. Forsking viser at ei positiv interesse hos foreldra for skulegangen til barna har meir å seie for barnas utbytte av skulegangen enn noko anna.

Som foreldrekontakt har du ein god sjanse til å vere med på å påverke innhaldet i skulen. Foreldreutvalet for grunnskolen (FUG) håper at dette heftet kan bidra til å gjøre arbeidet som foreldrekontakt morosamt, lærerikt og meiningsfylt.

FUG oppfordrar foreldre til å melde seg som foreldrekontakte og engasjere seg i samarbeidet med skulen.

Lykke til med eit viktig verv!

Foreldreutvalet for grunnopplæringa
Desember 2009

Innhald

3_Kva er ein foreldrekontakt?

3_Foreldra sin plass i skulesystemet

4_Korleis blir foreldrekontakte valde?

4_Organisering av foreldrekontakte

5_Korleis få i gang i samarbeidet?

5_Kva gjer ein foreldrekontakt?

7_Samarbeid om læringsmiljøet

9_Teieplikt

10_Rundskriv F 5/99: Klassekontaktfunksjonen i skulen

11_Foreldra sin plass i skulesystemet

12_Sitat frå Kunnskapsløftet

- Alle foreldra ved skulen bør få referat frå FAU-møta, og referata bør leggjast ut på nettsida til skulen.
- Når FAU består av andre foreldre enn foreldrekontaktane, kan FAU-medlemmer inviterast til foreldremøta for å orientere om arbeidet og få innspel og synspunkt frå foreldra.
- Foredrekontaktane fremjar saker for FAU på vegner av alle foreldra i gruppa/klassen. Foredrekontaktane bør få møteplan for FAU-møta kvart semester med fristar for å melde saker.
- Det er svært viktig med god informasjonsflyt mellom FAU og foredrekontaktane / dei andre foreldra. FAU er foreldra sitt talerøyr overfor skulen, dei skal fremje fellesinteressene til foreldra og medverke til at elevar og foreldre tek aktivt del i arbeidet for å skape eit godt skulemiljø. Sørg derfor for at det er gode rutinar for kontakt og samarbeid med FAU.
- Fleire og fleire skular har nettsider. Rådsorgana og foredrekontaktane kan bruke nettsidene til å informere om viktige saker. Sakslistar og referat frå møta i rådsorgana kan leggjast der.

Samarbeid mellom foredrekontakten/foreldra og kontaktlæraren

- Avtal faste samarbeidsmøte mellom kontaktlæraren og foredrekontaktane til dømes ein gong i månaden.
- Foreslå å gi ut eit månadsbrev til foreldra i samarbeid med kontaktlæraren. Brevet kan informere om korleis det går med gruppa/klassen fagleg og sosialt, nye arbeidsmetodar, viktige ting å følgje opp for foreldra, aktuell informasjon, eventuelle problem som har dukka opp, eller nokon som fortener takk. Kanskje kan de oppfordre elevane til å skrive òg?
- Bruk høvet til å informere på skulen sine heimesider, læringsplattform eller e-post. Pass på at dei foreldra som ikkje har tilgang til data, får informasjon på papir.

Foreldremøta – planlegg innhald og struktur

- Lag ein plan for foreldremøta i samarbeid med kontaktlæraren.
- Planlegg innhaldet i foreldremøta i samarbeid med kontaktlæraren.
- Drøft med andre foreldre korleis møta kan leggjast opp, og spør kva dei ønskjer å ta opp.
- Avtal med kontaktlæraren kven som skal leie dei ulike delane av foreldremøtet. Foreldremøtet er den viktigaste fellesarenaen til foreldra og bør leiast av foreldra.
- Bidra til at foreldremøta blir prega av dialog og aktivitet, ikkje berre informasjon.
- Ta opp korleis foreldra eventuelt kan delta i undervisninga, ta opp arbeidsmetodar og innhaldet i undervisninga.
- Få informasjon frå kontaktlæraren om korleis miljøet i gruppa/klassen er, kva som fungerer bra, og kva som kan bli betre. Dette bør vere eit gjennomgåande tema på alle foreldremøta.
- Hald god kontakt med foreldra i gruppa/klassen. Kva oppfatning har dei av det sosiale og faglege miljøet i gruppa? Diskuter på foreldremøta kva foreldra kan gjere for å utvikle eit godt miljø i gruppa.
- Oppmuntre alle foreldra til å delta på foreldremøta. Ta gjerne ein ringjerunde. Ha svarsliipp på invitasjonen til foreldremøta. Då blir det meir forpliktande.
- Evaluér møta. Kva får de ut av dei? Korleis kan dei bli endå betre?
- Få elevane med i samarbeidet mellom heimen og skulen. Elevane bør inviterast på minst eitt foreldremøte i året heilt frå første trinnet. Erfaringar som er gjorde med det, viser at slike "familiemøte" verkar svært positivt på miljøet i gruppa/klassen.
- Sørg for at det blir skrive referat frå foreldremøta, og at det blir sendt til alle foreldra.

"Foreldremøte" er eit hefte med tips og idear til planlegginga og gjennomføringa av foreldremøta. Kan lastast ned på www.fug.no

Førebu overgangen til ungdomsskulen og vidaregåande opplæring

- Foreldrekontaktar på 7. trinnet: Førebu overgangen til ungdomstrinnet saman med skulen.
- Foreldrekontaktar på 10. trinnet: Førebu overgangen til vidaregåande opplæring saman med skulen.

Lag ein foreldrekontaktpperm

Kvar foreldrekontakt bør ha ein perm som følgjer vervet, det vil seie at han skal leverast vidare til nye foreldrekontaktar. Dette er ein fin måte å ta vare på gode eksempler og gi erfaringar vidare.

Forslag til innhald i foreldrekontaktpermen:

Del I

- Liste med namn, adresse, fødselsdato og telefonnummer til elevar, og namnet og e-postadressa til dei føresette
- Kontortid og trefftider for skuleleiinga
- Namn, adresse, telefonnummer, e-postadresse og trefftidene til lærarane
- Liste over foreldrekontaktane i alle gruppene/klassane med telefonnummer og e-postadresse
- Medlemmer av FAU: telefonnummer og e-postadresse
- Medlemmer av SU: telefonnummer og e-postadresse
- Medlemmer av skulemiljøutvalet: telefonnummer og e-postadresse
- Timeplan for gruppa/klassen
- Skulerute med oversikt over skulestart, skuleavslutning, ferie, fridagar og arrangement
- Planteikning over skulebygningane
- Ordensreglement
- Liste over aktuelle nettstader

Del II

- Arbeidsplanen til skulen
- Opplegg for samarbeid mellom heim og skule
- Informasjonsmateriell som foreldrekontaktane har fått, til dømes materiell frå FUG

Del III

- Møteinnkallingar og møtereferat frå foreldremøte og møte i FAU, SU og skulemiljøutvalet
- Aktuelle avisutklipp
- Bilete frå turar, ekskursjonar, sommarfestar, juleavslutningar o.l.

Hugs at foreldrekontaktane ikkje skal gjere alle oppgåvene åleine. Deleger ansvar og involver fleire foreldre i små og store oppgåver. Alle foreldre har medansvar for læringsmiljøet.

"Dersom skolene skal fungere godt, forutsettes ikke bare at elevene kjenner hverandre, men at også foreldrene kjenner både hverandre og hverandres barn."

(Kunnskapsløtet. Generell del)

Samarbeid om læringsmiljøet

Skulen og heimen skal samarbeide både om den enkelte eleven, gruppa/klassen, skulen og heile miljøet. For eldra og skulen har eit felles ansvar for den sosiale og faglege utviklinga til barna. Foreldra kjenner barna best, og det er viktig at kunnskapen dei har om barna, blir formidla til skulen. Slike opplysningar er viktige i lærarane sitt arbeid for å tilpasse undervisninga til evnene og føresetnadene til elevane. Når heimen og skulen spelar på lag, kjem det barn og unge til gode.

Fleire studiar peiker på at barn og unge kjem best ut når foreldra er tydeleg interesserte i skulekvardagen deira, både med tanke på trivsel, læring og læringsutbytte. Skular som legg forholda godt til rette for at foreldra skal delta i verksamda, bidreg til at foreldra òg blir meir aktive i å støtte opp om skulegangen til barn og unge.

Kapittel 9a i Opplæringslova handlar om både det fysiske og det psykososiale

skulemiljøet. Gjer deg godt kjend med dette kapitlet. Utdanningsdirektoratet har laga ei brosjyre om skulemiljøet som kan lastast ned fra www.utdaningsdirektoratet.no

Førebygg mobbing

Skulen skal planleggje og gjennomføre tiltak mot mobbing i samarbeid med foreldre. Foreldrekontaktar, FAU, SU og skulemiljøutvalet er partar i dette arbeidet. Rådsorgana til skulen må sjå til at

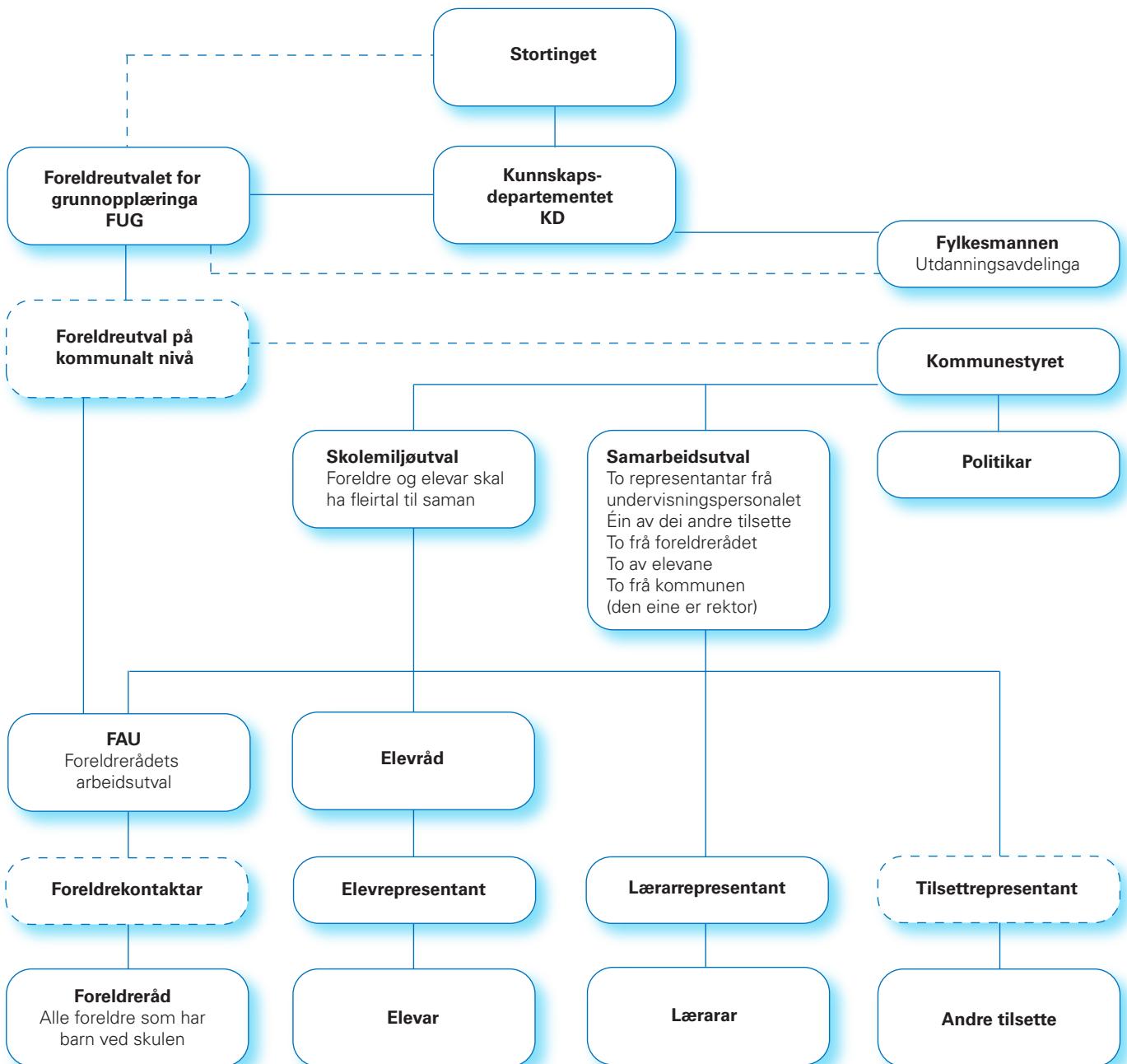
- tiltak mot mobbing er med i ordensreglane til skulen

- at det finst retningslinjer for kva elevar, foreldre og lærarar skal gjere ved mobbing eller mistanke om mobbing
- at skulen og heimen tek kontakt med ein gong det er mistanke om mobbing
- at læringsmiljøet – trivsel og tryggleik – er eit fast tema på alle foreldre-møta
- at skulen sin tiltaksplan mot mobbing blir gjord kjend for foreldra
- at læringsmiljøet, inkludert mobbing, er tema på konferansetimar

Foreldra sin plass i skulesystemet (per desember 2009)

- Stipla ramme vil seie at det ikkje er lovfest.
- Dei stipla linjene viser at det er kommunikasjon mellom foreldreutvala og det formelle styringssystemet.
- Enkelte kommunar har organisert skulane med driftsstyre eller sjølvstyre, kartet kan då sjå litt annleis ut.

Sitat frå Kunnskapsløftet

Generell del:

Foreldra har primæransvaret for oppfostringa av sine barn. Det kan ikkje overførast til skulen, men bør òg gjennomførast i samarbeidet mellom skule og heim. For læringsmiljøet famnar òg foreldra.

Prinsipp for opplæringa:

Læringsplakaten

Skulen og lærebedrifa skal legge til rette for samarbeid med heimen og sikre foreldra/dei føresette medansvar i skulen.

Samarbeid med heimen

Foreldra/ dei føresette har hovudansvaret for eigne barn og dei har stor betydning for motivasjon og læringsutbytte for barna. Samarbeidet mellom skule og heim er sentralt både i forhold til å skape gode læringsvilkår for den enkelte og eit godt læringsmiljø i gruppa og på skulen. Ein føresetnad for godt samarbeid er god kommunikasjon. I samarbeidet vil gjensidig kommunikasjon om elevane sin faglige og sosiale utvikling og deira trivsel stå sentralt. Samarbeidet mellom skole og heim er viktig i hele grunnopplæringa, men vil endre karakter og form etter kvart som elevane blir eldre og får større ansvar for eiga læring og utvikling.

Samarbeid mellom skolen og heimen er eit gjensidig ansvar, men skulen skal ta initiativ og legge til rette for samarbeidet. Opplæringslova, forskrift til lova og Læreplanverket danne grunnlaget for samarbeidet, og foreldra/dei føresette skal ha reell mulighet for innverknad på eigne barn sitt læringsarbeid fagleg og sosialt.

Heimen skal få informasjon om måla for opplæringa i faga, elevane sin faglige utvikling i forhold til måla og korleis heimen kan bidra til å fremje elevane si måloppnåing. Vidare skal heimen ha informasjon om korleis opplæringa er lagt opp og kva slags måtar å arbeide på og vurderingsformer som brukast. Det må også leggjast til rette for at foreldra/dei føresette får nødvendige opplysningar for å kunne delta i reelle drøftingar om utviklinga av skulen.

Foreldreutvalet for grunnopplæringa (FUG) er eit nasjonalt utval for og med foreldre som har barn i skulen.

FUG er opptatt av:

Heim-skule-samarbeid

- Å ta vare på foreldra sine interesser i skulesamanheng
- Å gje kunnskap om korleis eit heim-skule-samarbeid fungerer
- Å gje kunnskap om korleis foreldre kan støtte sine barn
- Å sette dagsorden og støtte foreldre når det gjeld sentrale tema som inneklima, mobbing, foreldremøter, skullearbeid, med meir.

www.fug.no – ein nettressurs for foreldre med barn i skulen

ABC for foreldrekontaktar! © FUG 2009

